

Rautafuukin alue
1910-luvulla

Juantehtaan Soittokunta on toiminut
vuodesta 1886

Tehtaankirkko 1863, toimii
kesäkirkkona ja museona

Patruunanmäki 1826,
kuvattuna 1910-luvulla

JUANKOSKEN RUUKKI

Suomen ensimmäinen järjval-miruukki perustettiin Kuopion pitäjään 1746. Omistajina on ollut uudistusmielisiä suomalaisia ja sotilaskoulutuksen saaneita Tigerstedt-suvun jäseniä. Rautaruukin kukoistuskauti koitti venäläisen Ponomarev-suvun aikana 1800-luvun jälkipuoliskolla, jolta ajalta useimmat vanhan ruukkialueen rakennukset ovat. Ruukinpatruuna Anton von Alfthanin aikana 1900-luvun alussa raudanjalostus lopetettiin ja suuntauduttiin puunjalostukseen. Kymi Oy:n ajasta 1915 alkaen omistajina ovat olleet yhtiöt.

Nykyinen taajama on rakentunut lähinnä ruukin rakennusten ja toimintojen kanssa. Masuuni, valimo ja vanhimmat asunnot

ovatkin vain parin kivenheiton päässä nykyiseltä torilta, jonka laidalla on uusiokäytössä tehtaan navetta.

Malminnosto, hiilenteko, masuunin ja valimon toiminta sekä kartongin tekoon siirtyminen ovat vaikuttaneet maakunnallisesti. Seudun kaskitalonpoikien ja ruukin omistajien välillä on ollut kiistoja metsien käytöstä. Tietttömiä taipaleiden taakse rakennettu ruukki on ollut riipuvainen vesistöistä ja höyrylivaliikenteestä. Juantehtaan rautakauppakin perustettiin Kuopioon. Paikallisesti ruukin passi on vetänyt tavaravaunuja ja kuljettanut ihmisiä kapearaiteisella rautatiellä.

Tehtaan omistajat kehittivät tuotantoa, mutta kohensivat myös työntekijöittensä oloja. Työväen asuintalojen rakentaminen alkoi 1860. Näitä rakennuksia, kuten kouluksi ja kirkoksi rakennettu Tehtaankirkko, on edelleen olemassa ja käytössä. Ruukkilais-

ten lasten velvoittaminen koulunkäyntiin edisti kansan sivistystä. Soittokunnan perustaminen 1886 on esimerkki muusta kulttuuritoiminnasta. Edelleen toimiva Juantehtaan Soittajat on yksi Suomen vanhimmista puhallinorkestereista.

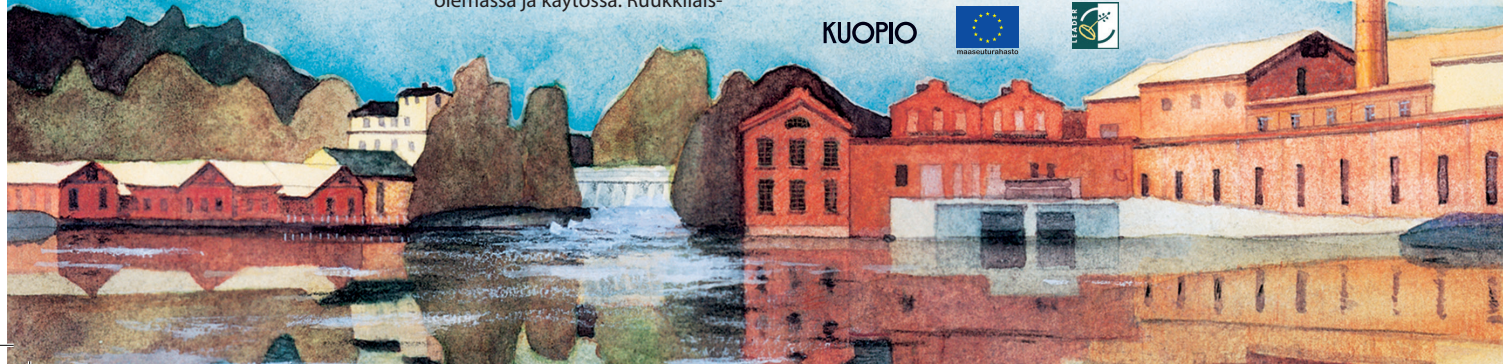
Museo Brunou

Juankosken tehtaan ja työväen museon sijaitsee ensimmäisessä asutopytingissä. Uusitussa museossa esitellään ruukin monivaiheista historiaa. Perusnäyttelyjen ohella museon vaihtuvien näyttelyiden tilassa, Anastasian huoneessa, painotetaan paikallishistorian teemoja. Muina aikoina huone on käytettävissä ja vuokrattavissa esim. taide-, käsityö- ja valokuvanäyttelyihin. Kesäisin tarjontaa täydentävät Konttorin näyttelyt.

JUANKOSKI.FI

KUOPIO

JUANKOSKEN RUUKKIALUE

HISTORIA • KARTTA

JUANKOSKEN RUUKKI,
JUSSIJA JUICEKSI JA
KARTONGISTA VIIRAAN
AR-KIERROKSET

2022

TARINAT HERÄÄVÄT HENKIIN!

Juankoskella pronssinen Juice katselee nimikkotoriaan. Patsaan tuntumasta torilla pääsee aloittamaan AR kierrokset. Kun herätät kuvat henkiin mobiililaitteessa, voit **Jussista Juiceksi AR**-kierroksella eläytyä Jussin, nuoren Juice Leskisen elämään Juankoskella. Aluksi saat katsoa ja kuulla Juicen torin vaiheista.

Juankosken ruukki AR-kierros vie pienille aikamatkoille 1746 perustetun Strömsdalsbruk-Ju-antehtaan historiaan. Ruukilla on ehtinyt olla monenlaisia patruunoita, ja vaikeitakin ristiriitoja paikallisten kaskitalonpoikien kanssa.

Kartongista viiraan AR-kierros esittelee alueen kehittyvän teollisuuden vuoteen 2021 saakka.

Vanha ruukkialue rakennuksi-
neen on laaja ja säilynyt näihin
päiviin saakka. eMuseon avulla

on mahdollista tutustua mobiilisti alueen rakennuksiin kotona tai paikan päällä rakennukselta toiselle kulkien osoitteessa:
emuseo.fi/juankoskenruukki

Alueen kartta auttaa sinua kierroksilla eteenpäin. Lisäksi alueella on vanhoista valokuvista tehtyjä tauluja, joiden luota näkee saman maiseman nykyisellään. Taulujen sijainneista kertovaa karttaa saat Museo Brunousta. Voit myös tilata opastetun kierroksen kävelen tai bussilla kuullaksesi lisää.

Tiedustelut
museobrunou@gmail.com

LATAA SOVELLUS JA ESITYSPAKETIT JO VALMIIKSI PUHELIMEESI

1. Lataa ilmainen SALMI AR -sovellus sovelluskaupasta (Google Play tai iOS App Store)
2. Avaa sovellus ja kirjoita hakukenttään **JUANKOSKEN RUUKKI AR** tai **JUSSISTA JUICEKSI AR** tai **KARTONGISTA VIIRAAN AR**
3. Lataa paketti klikkaamalla Lataa-painiketta.

Perillä kohteessa avaa sovellus ja klikkaa Skannaa-painiketta ja osoita puhelin kohti taulua. Pidä näytön etäisyys tauluun alkuesittelyn ajan ja valinnan jälkeen esitys jatkuu osoittamatta taulua puhelimella. Nauti sisällöstä!

Toimii uusimmilla mobiililaitteilla.

JUANKOSKEN RUUKKIALUE, HISTORIALLISTE KOHTEET JA AR-KIERROKSET

- 1 Kartonkitehdas
- 2 Vanha Apteekki
- 3 Soittokunnan talo
- 4 Rautavarasto
- 5 Konttori
- 6 Masuuni

- 7 Vesivoimalaitokset
- 8 Putlaus- ja valssilaitos
- 9 Ruukinpaja
- 10 Valimo
- 11 Kissanlinna
- 12 Taivaanpankko

- 13 Patruunanmäki
- 14 Alakyökki
- 15 Puutarhahuone
- 16 Tehtaanrakentä
- 17 Tehtaan navetta
- 18 Juankosken virastotalot

- 19 Seuratalo
- 20 Viiritehdas
- 21 Veturitali
- 22 Kahvilapytinki/Museo Brunou
- 23 Postipyntinki
- 24 Hotelli-ravintola

- AR Juankosken ruukki AR
- AR Jussista Juiceksi AR
- AR Kartongista viiraan AR